

31999D1419

1.7.1999

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 166/1

ROZHODNUTIE 1419/1999/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

z 25. mája 1999

o akcii spoločenstva na podporu podujatia Európske hlavné mesto kultúry pre roky 2005 až 2019

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 151,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s článkom 251 zmluvy ⁽³⁾,

(1) keďže počas celej svojej histórie bola Európa miestom plodných a rôznorodých umeleckých činností; keďže život v mestách zohráva veľkú úlohu v rozvoji a vo vplyve európskych kultúr;

(2) keďže článok 151 zmluvy zaručuje spoločenstvu právomoci v oblasti kultúry; keďže všetky aktivity spoločenstva zamerané na podporu kultúrnych činností by sa teda mali uskutočňovať na tomto právnom základe v súlade s cieľmi a prostriedkami, ktoré spoločenstvu udeľuje zmluva;

(3) keďže 13. júna 1985 ministri zodpovední za kultúrne veci, ktorí sa stretli v rámci Rady, prijali rezolúciu týkajúcu sa každoročného podujatia „Európske mesto kultúry“ ⁽⁴⁾, ktorého hlavným cieľom bolo priblížiť európskej verejnosti niektoré osobitné aspekty kultúry daného mesta, danej oblasti alebo krajiny; keďže pre toto podujatie spoločenstvo zabezpečilo finančnú podporu;

(4) keďže štúdiá, ktorá sa uskutočnila so zameraním na výsledky dosiahnuté Kultúrnymi mestami Európy, ukázala, že toto podujatie má pozitívny vplyv, pokiaľ ide o mediálnu odozvu, rozvoj kultúry a turistiky, a zo strany obyvateľov o poznanie významu toho, že práve ich mesto bolo do projektu vybrané;

(5) keďže napriek pozitívnemu dosahu výsledky nie vždy pretrvali aj po skončení projektu, a aj keď sa uznáva, že verejní nositelia rozhodnutí majú právo určovať obsah svojho projektu, je potrebné upriamiť ich pozornosť vo vybraných mestách na potrebu integrovať tento kultúrny projekt do dynamického strednodobého procesu;

(6) keďže táto iniciatíva má význam pre posilnenie miestnej a regionálnej identity, aj pre podporu európskej integrácie;

(7) keďže v diskusiách, ktoré viedli k stanovisku zo 7. apríla 1995 ⁽⁵⁾ ku programu Kaleidoskop, ustanovenému rozhodnutím č. 719/96/ES ⁽⁶⁾, Európsky parlament požiadal Komisiu, aby na obdobie po roku 2000 na základe článku 151 zmluvy pripravila zvláštny program o Európskom meste kultúry;

(8) keďže význam a dosah podujatia mesta kultúry si vyžadujú vytvorenie striedavého systému vymenovania, ktorý zabezpečí, aby z každého členského štátu bolo v pravidelných intervaloch vybrané jedno mesto; keďže prehľadný, ucelený a transparentný striedavý systém sa dá najlepšie vytvoriť spoločným rozhodnutím, pričom sa rozhodne o poradí, v ktorom členské štáty podujatie usporiadajú;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 362, 28.11.1997, s. 12.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 180, 11.6.1998, s. 70.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 30. apríla 1998 (Ú. v. ES C 152, 18.5.1998, s. 55), spoločná pozícia Rady z 24. júla 1998 (Ú. v. ES C 285, 14.9.1998, s. 5) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 11. marca 1999 (Ú. v. ES C 175, 21.6.1999). Rozhodnutie Rady z 10. mája 1999.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 153, 22.6.1985, s. 2.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 109, 1.5.1995, s. 281.

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 719/96/ES z 29. marca 1996 ustanovujúce program na podporu umeleckých a kultúrnych činností s európskym rozmerom (Kaleidoskop) (Ú. v. ES L 99, 20.4.1996, s. 20).

- (9) keďže je vhodné, aby hlavné mestá kultúry vymenovala Rada, a to vzhľadom na veľký symbolický význam tohto vymenovania v členských štátoch;
- (10) keďže každá iniciatíva spoločenstva zameraná na podporu Európskeho mesta kultúry musí spĺňať vopred stanovené ciele a používať zdroje ustanovené v zmluve;
- (11) keďže v minulosti spoločenstvo prispievalo v rámci programu Kaleidoskop, ktorý sa má skončiť v roku 1999, na podujatia Európske mesto kultúry a Európsky mesiac kultúry;
- (12) keďže 22. septembra 1997 Rada prijala rozhodnutie týkajúce sa budúcnosti Európskej kultúrnej akcie ⁽¹⁾, v ktorom v súlade s článkom 208 zmluvy vyzvala Komisiu, aby do mája 1998 predložila návrhy na jednotný program pre oblasť kultúry vrátane financovania, v ktorom bude zahrnutá akcia Európske hlavné mesto kultúry;
- (13) keďže Komisia predložila Európskemu parlamentu a Rade oznámenie o Prvom európskom rámcovom programe na podporu kultúry, ktorý zahŕňal aj návrh rozhodnutia ustanovujúceho jednotný finančný a programový nástroj kultúrnej spolupráce,

ROZHODLI TAKTO:

Článok 1

Ustanovuje sa akcia spoločenstva s názvom „Európske hlavné mesto kultúry“. Jej cieľom je upozorniť na bohatstvo a rôznorodosť európskych kultúr a na ich spoločné črty, ako aj podporiť lepšie vzájomné spoznávanie sa obyvateľov Európy.

Článok 2

1. Jedno mesto z niektorého členského štátu sa určí ako Európske hlavné mesto kultúry v poradí, ako stanovuje príloha I. Chronologický poriadok stanovený v prílohe I sa môže zmeniť po vzájomnej dohode medzi príslušnými členskými štátmi. Vymenovanie alebo vymenovania oznámi príslušný členský štát Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Výboru regiónov, podľa možnosti spolu s odporúčaním od Výboru regiónov, najneskôr štyri roky pred predpokladaným začiatkom uvedeného podujatia.

2. Každý rok Komisia vytvorí výberovú komisiu, ktorá vydá správu o vymenovaní alebo vymenovániach posúdených na základe porovnania s cieľmi a charakteristikami tejto akcie. Výberová Komisia sa skladá zo siedmich nezávislých osobností, ktoré sú odborníkmi v oblasti kultúry, z ktorých dve navrhuje

Európsky parlament, dve Rada, dve Komisia a jednu Výbor regiónov. Výberová Komisia predloží svoju správu Komisii, Európskemu parlamentu a Rade.

3. Európsky parlament môže postúpiť Komisii stanovisko k vymenovaniu alebo vymenovániam najneskôr tri mesiace po prijatí správy. Rada na základe odporúčania Komisie vypracovaného so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu a správu výberovej komisie oficiálne určí príslušné mesto za Európske hlavné mesto kultúry na rok, na ktorý bolo vymenované.

Článok 3

Vymenovanie zahŕňa aj kultúrny projekt európskych rozmerov, založený v zásade na kultúrnej spolupráci, v súlade s cieľmi ustanovenými v článku 151 zmluvy.

Predložená správa uvádza, ako chce vymenované mesto:

- predstaviť umelecké hnutia a štýly spoločné pre Európanov, ktoré inšpirovalo alebo ku ktorým významne prispelo,
- podporovať podujatia, na ktorých sa zúčastňujú ľudia aktívni v oblasti kultúry z iných miest v členských štátoch, ktoré vedú k trvalej kultúrnej spolupráci, a presadzovať svoje hnutie v rámci Európskej únie,
- podporovať a rozvíjať tvorivú prácu, ktorá je základným prvkom každej kultúrnej politiky,
- zabezpečiť mobilizáciu a účasť veľkých skupín obyvateľstva a v dôsledku toho sociálny dosah akcie a jej pokračovanie aj po uplynutí roka podujatia,
- podnietiť prijatie občanov únie a čo najväčšie rozšírenie rôznych podujatí využívajúc všetky multimediálne formy,
- podporovať dialóg medzi európskymi kultúrami a kultúrami z iných častí sveta a v tomto duchu dosiahnuť optimálne otvorenie sa iným kultúram, ako aj ich pochopenie; to sú základné kultúrne hodnoty,
- využívať historické dedičstvo, mestskú architektúru a kvalitu života v meste.

Článok 4

Nečlenské krajiny Európy sa do tejto akcie môžu zapojiť. Každá z týchto krajín môže vymenovať jedno mesto za Európske hlavné mesto kultúry a svoju nomináciu oznámi Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Výboru regiónov. Rada na základe odporúčania Komisie jednomyselným rozhodnutím oficiálne určí jedno z nominovaných miest na jeden rok za Európske hlavné mesto kultúry, majúci na pamäti potrebu štvorročného prípravného obdobia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 305, 7.10.1997, s. 1.

Článok 5

Každé mesto zorganizuje program kultúrnych podujatí zameraných na vlastnú kultúru a kultúrne dedičstvo daného mesta, ako aj na jeho miesto v spoločnom kultúrnom dedičstve, a zapojí doň ľudí z iných európskych krajín zaoberajúcich sa kultúrou, s cieľom nadviazať trvalú spoluprácu. Okrem už uvedeného je potrebné, aby vybrané mesto pri plánovaní svojho programu v čo najväčšej miere zohľadnilo zoznam plánovacích a hodnotiacich kritérií, uvedený v prílohe II. V princípe by mal tento program trvať jeden rok, ale výnimočne sa môžu vybrané mestá rozhodnúť pre kratšie časové obdobie. Mestá sa môžu rozhodnúť zapojiť do programu aj príslušný región. Je vhodné vytvoriť väzbu medzi programami miest vymenovaných v jednom roku.

Článok 6

Komisia každý rok vypracuje hodnotiacu správu o výsledkoch podujatí predchádzajúceho roka, vrátane analýzy od organizátorov podujatia. Túto správu predloží Európskemu parlamentu, Rade a Výboru regiónov. Komisia tiež môže podávať návrhy na revízie rozhodnutia, ktoré považuje za potrebné pre hladký priebeh tejto akcie, najmä s ohľadom na budúce rozširovanie únie.

V Bruseli 25. mája 1999

Za Európsky parlament

predseda

J. M. GIL-ROBLES

Za Radu

predseda

H. EICHEL

PRÍLOHA I

PORADIE NÁROKU NA NOMINOVANIE HLAVNÉHO KULTÚRNEHO MESTA EURÓPY

2005	Írsko
2006	Holandsko
2007	Luxembursko
2008	Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska
2009	Rakúsko
2010	Nemecko
2011	Fínsko
2012	Portugalsko
2013	Francúzsko
2014	Švédsko
2015	Belgicko
2016	Španielsko
2017	Dánsko
2018	Grécko
2019	Taliansko

PRÍLOHA II

ZOZNAM PLÁNOVACÍCH A HODNOTIACICH KRITÉRIÍ

Programy vymenovaných miest môžu obsahovať tieto body:

- propagácia spoločných umeleckých hnutí a štýlov, v rozvoji ktorých zohralo mesto významnú úlohu,
 - organizácia umeleckých podujatí (hudba, tanec, divadlo, výtvarné umenie, kino atď.) a zlepšenie propagácie a riadenia v oblasti umenia,
 - zvyšovanie poznania európskej verejnosti o osobnostiach a udalostiach, ktoré poznačili históriu a kultúru mesta,
 - organizácia zvláštnych aktivít zameraných na podnietenie umeleckých noviniek a na vytvorenie nových foriem kultúrnej činnosti a dialógu,
 - organizácia opatrení zameraných na zlepšenie prístupu k hnutelným a nehnuteľným umeleckým hodnotám a umeleckým dielam, ktoré sú zvláštnosťou mesta, a na ich lepšie spoznávanie,
 - organizácia zvláštnych kultúrnych projektov zameraných na prítiahnutie mladých ľudí k umeniu,
 - organizácia zvláštnych kultúrnych projektov zameraných na zvýšenie spoločenskej súdržnosti,
 - priblíženie plánovaných akcií širokej verejnosti najmä prostredníctvom masovokomunikačných a audiovizuálnych prostriedkov a mnohojazyčného prístupu,
 - prispievanie k rozvoju hospodárskych činností, najmä v oblasti zamestnanosti a cestovného ruchu,
 - potreba rozvoja vysokokvalitného a nového, na kultúru zameraného cestovného ruchu, pri ktorom sa venuje primeraná pozornosť osobitnej úlohe, aby sa zachovalo kultúrne dedičstvo a aby sa pritom zosúladiли želania návštevníkov so želaniami miestneho obyvateľstva,
 - organizácia projektov zameraných na podporu rozvoja väzieb medzi architektonickým dedičstvom a stratégiami nového urbanistického rozvoja,
 - spoločná organizácia iniciatív zameraných na podnietenie dialógu medzi kultúrami Európy a kultúrami v iných častiach sveta.
-